

Armasiuse firjad.

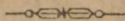
Procedit ad hanc in hanc
ludis
armastuse in hanc firjad
firjutada.

no. 111.

Institutio in hanc firjad.

Armastuse kirjao.

Proowid ja näitlised juhatused
tudas armastuse- ja kosja-kirju tuleb kirjutada.

231es trüff.

Trükitud M. Tõnisson'i kuluga.

рою. — Юрьевъ, 10 Юля 1900.

Зейдльберга въ Г. Вейсенштейнъ.

Seletuseks.

See raamatufene on selleks valmistatud, et ta armastajatele ning kofijatele oma proovikirjadega tahab juhatajaks olla, kudas wiisi mitmesuguseid armastuse kirju ja nende wastuseid tuleb kirjutada. Ehk kull niisugused asjad juusõnaga palju paremad on ära diendada, kui kirjaga, jiski tuleb kirjadega diendamist mitmel pool wäga tihti tarwis. Mõnede juures sellepärast, et nad teine teisest liig kaugel elawad, teiste juures aga ka sellepärast, et nad tarwilisi ütelusi igatord sõnaga ei julge awaldada, nimelt „ei“ wastamise juures. Selles raamatus on mitmet sorti kirju näituseks kokku seatud, olgu nemad „ei“ ehk „ja“ awaldajad, tutwustajad ehk õnne soowijad, milledest armastajad omale kohalift eestuju wõiwad leida.

Tutvustamise kiri neiule.

Auustatud neiu E. Kaasik!

Juba ammu oli mull suur igatsus Teiega tutvaks saada, aga ma ei leidnud sündsat aega. Ka puudus mull selleks tarviline aja julgust. Viimasel ajal oleme aga teine teisega paar korda vastamisi juhtunud tulema, kus Teie minu tere- tamist väga lahkestes olete vastu võtnud. Ka olete Teie lahke ja rõemulise olekuga inimene, kelle filmist õrnus ja andeks andmine välja paistab. Need nähtused ja aimamised on minu julgust, selles asjas, kasvatanud ja ma loodan kindlasti, et Teie sellepärast minuga ei pahanda. Ma oleksin väga õnnelik, kui teie mulle vastust kirjutaksite ja lootust annaksite teine teisega tuttavaks saamiseks.

Minu mõtted ja püüdmised on puhtad ning õiglased, sellepärast palun mina ka õiglast vastust. Selleks soovim Teile palju tervist ja head tahtmist!

Männiku talus
21. Jõulu-kuu päeval
1880

Teid auustades

Kaarel Kuusik.

Wastus eespool olewa kirja peale.

Auustatud R. Kuusif!

Teie kirja, mida 21-mesel Jõulu-kuu päewal olete kirjutanud, sain eile õhtu kätte. Teie õiglane soov on mind wäga rõõmustanud. Ma olen Teid igakord heameelega silmitsenud, kui Teid juhtusin nägema, aga ma ei wõinud sugugi loota, et Teie kord oma sõprust ja tutwust saaksite mulle pakkuma. Ka tean ma Teile ütelda, et minu wanemad Teiest ainult head räägiwad ja Teid kiidawad. Teie räägite omas kirjas weel andeks andmisest ja mitte pahaks panemisest, et mulle olete kirjutanud. Teie kirja üle pahandada ei ole mull mingit põhjust, waid ma pian Teid ainult tänama, et mind wäärt olete arwanud oma tutwaks kutsuda. Palju terwišid soowin Teile

Koosimäel
26-mal Jõulu-kuu p.
1880

Teid auustates

Elia Kaasik.

Sõbruse pakkumise kiri neiuile.

Auustatud neiu A. Maasikas!

Et mull wõimalik ei ole Teile oma mõtteid suusõnal awaldada, sellepärast pian katsuma seda kirjaga toime saata. Kui minu kiri ja mõtete awaldamine Teile kudagi moodi piaks wastu meelt olema, siis palun seda mulle andeks anda ja minu üle mitte pahandada. Mull on suur igatsus Teid

lähemalt tundma õppida ja Teiega sõbraks saada, mida ma juba hulk aega omas südamel olen kannud. Läheb minu soov Teie tahtmisega kokku, siis palun jeda kirjaga mulle teadustada ja ka aega nimetada, millal meie teine teisega suusõnal võiksite rääkida. Mina olen nüüd oma sooviga õiglaselt meeles ja ettevõttes avaldanud, ja soovisin väga, et ta Teie poolt lahkelt vastu võtmist leiaks, mis mind õnnelikult võiks teha.

Riivi-arul,
14-mal Tallve-kuu p.
1886.

Auupakkikult

Juhan Männik.

Rõemustaw vastus.

Auustatud J. Männik!

Teie kiri rõemustab mind väga. Heameelega ja kõige parema tahtmisega kirjutan Teile vastuse. Soovite Teie minuga tutwaks saada, siis ei ole see kuski mujal sündsam, kui minu wänemate majas. Ma rääkisin nendele Teie kirja sisust ja nad soovivad, et Teie tulewal pühapäewal meile külaliseks tulete. Meie ootame Teid. Soovin Teile ieniks head terwist ja õnne!

Saane talus,
16-mal Tallve-kuu p.
1886.

Auupakkikult

Anna Maasikas.

Siütlem wastus.

Auustatud J. Kimmel!

Ma sain Teie auuväärt kirja kätte ning lugesin teie õiglast ning tõsist soovvi, aga ma pian kahjatsedes tunnistama, et ma seda mitte täita ei või. Ma olen ennast juba ühe teise sõbraks lubanud. Sellepärast palun mina wabandada, et ma niisugust wastust pian kirjutama.

Tagametsal,
6-mal Määri-kuu p.
1887.

Auupaiklikult

Riisa Siimu.

Armastuse awaldus neiuale.

Auus neiu M. Lill!

Niisagedaste, kui meie kokku oleme juhtunud, kas pidul ehk muus kohas, siis on minu mõte ja süda mulle ikka seda tunnistust annud, et Teie minule, kõikide teiste neiude seas, kõige armsam olete. Ja ma olen Teitest rohkem lugu pidanud, kui kellegist muust, mida Teie ehk wabest ise ka olete tähele pannud. Neg ajalt kaswas minu sügawas südames igatsus Teiega kokku saamiseks ikka suuremaks, kuni ma teda enam ei jõudnud kinni hoida, waid pian nüüd selge sõnaga Teile tunnistama, et ma Teid armastan. Jah, ma armastan Teid kõige puhtama ja palawama armastusega. Tõeste õnnelik, ütle mata õnnelik oleksin mina, kui minu kirjake

Teie poolt lahket vastu võtmiist leiaks, kui Teie minu armastust ära ei põlgaks! Et ma mitte kaua enam igatsuses ei waevoleks ega kahtlases mõttes ei kannataks, sellepärast palun rutulist vastust. Teatustage mulle, kas ma tohin Teie armastuse peale loota, ehk pian seda enese südamest välja kiskuma. Ma jään vastust ootama.

Raerasmaal
5-mal Jüri-kuu päeval
1887.

Auustates

Mart Tihane

Rõemustaw vastus.

Auus peiu M. Tihane!

Ma võtan Teie armastuse pakkumise suure rõemuga vastu ja tunnen enese selles asjas niisama õnneliku olevat kui Teiegi. Ka mina olen Teid omas südames juba mõnda aega kannud ja Teiest suurt lugu pidanud. Ma ei oleks võinud arvatagi, et ma Teile nõnda tähele panemise väärt olin, sest ma arvasin ennast, kui liht tüdrukut teiste paremate ja uhkemade taha varjule jäävat. Sellepärast olen Teie armastuse pakkumise üle rõemus ja arvan seda enesele ainult õnneks. Loodan, et minu kiri Teie paremat sootvimist täidab. Ma lõpetan teda ja soovin Teile palju palavaid tervisid!

Ront.arul,
7-mal Jüri-kuu päeval
1887.

Teie auupakkli

Mari Lill.

Tänufiri neiule.

Armas Marikene!

Ma tänan Teid kõige suurema kiitusega selle kirjaliku avalduse eest, mida minu kirjale vastuseks saatsite. Ma olen nüüd just kui teiseks inimeseks saanud, sest minu kahtlased mõtted on kadunud ja rõemulistele aset annud. Unne-rikkad ja lustilised laps-põlwe päevad on jälle tagasi tulnud. Kui Teie teaksite, kui rahuline mu süda sellest tunnist saadik on, kui ma Teie vastust lugemin. Olage seni õnnelikult, kuni ma Teile suusõnal kõiki oma soovisid saan avaldada. Küsige oma wanematelt luba, et ma tulewal pühapäeval Teid võiksin vaatama tulla. Palju õnnelikka terwisid soovin Teile

Raerasmaal,
10-mal Jüri-kuu päeval
1887.

Teid südamest tänades

M. Tihane.

Giitlew vastus.

Auustatud härra N. Käpp!

Ma sain Teie kirja kätte ja lugemin ta läbi. Ehk ta küll kaunis pikk oli ja palawate armastuse avaldustega täidetud, siiski pian ma kahtatsetes tunnistama, et ma Teie lootusid mitte ei wõi täita. Meie ei wõi teine teist armastama hakata. Põhjused, mis seda teelawad, ja nad sin nimetamata. Ma jätan Teid Jumalaga ja

soovin, et Teie kuskil mujal lahkemat vastu võtmist leiaks. Et Teie minule olete armastuse kirja kirjutanud, sellest ei räägi ma teistele idanakeskfi. Ja et Teiest minule saadetud kiri juhtumise teel, mõne mu inimese silma ette ei puutuks, sellepärast saadan ta Teie kätte tagasi ja soovin, et Teie neid mõlemaid ära põletate.

Raasikmäel,
15-mal Kiiinla-kuu p.
1884

Aunpakkifult

Miina Luit.

Kiri noorele lesele.

Auustatud emand L. Koosilill!

Raasikmäe pulmas oli null õnn Teiega tuttavaks saada. Pärast kaswis see tutvus seega suuremaks, et ma paar korda Teie majas külalisenä wiibisin. Niisugustel kordadel õppisin Teid, Teie lahket südant ja mõistlikku olekut tundma. Teie paremat omadused ei ole mind üksnes Teie auustajaks meelitanud, waid nad on minu südamis ka armastust Teie vastu õhkama süitanud. Just sellejama asja pärast võttingi täna sulle kätte, et Teie oma südame lugu teada anda ja Teie poolt teadust paluda, mis Teie niisugusest asjast arwate ja kas vastu armastus Teie omas ka võiks aset leida. Mõtlege asja heaste järele, kas Teie võite mind armastada ja minu abikaasaks tulla ning andke siis oma otsus mi-

nul kirjakesega teada! Ma ootan Teie lahket
vastust igatsusega.

Tõrvakul,
5-mal Nääri-kuu päeval
1887.

Auupaklikult
Toomas Mänd.

Teie lubatav vastus.

Auustatud härra T. Mänd!

Oh! Teie auuväärt avaldus minule küll üsna
teadmata tuli, siiski on ta mind väga rõõmus-
tanud. Sellest jaadit, mill ma Teid tundma
õppisin, olen ma Teitest palju lugu pidanud ja
Teid auustanud. Nagu Teie omas kirjas soo-
wite, nõnda olen mina ka teinud. Ma katsusin
ennast läbi ja mõtlesin asja käiki heaste järele
ning jõudsin kindlale otsusele, et ma Teid kül-
lalt võin armastada ja Teile ustavaks abikaa-
saks olla. Olgu tänaseks sellest! Suusõnal
võime rohkem rääkida. Ma tänan Teid ja soo-
win Teile palju terwisid!

Rase-niidul,
10-mal Nääri-kuu päeval
1887.

Auustates
Liisa Koosilill.

Teie eiütlev vastus.

Auustatud härra N. Nollen!

Ma sain Teie kirja kätte ja lugesein sellest Teie
armastuse avaldusi minu vastu. Oh! nad

küll sooja sõnalised oliwad, siiski ei jõudnud nad minu südames armastust Teie wasta põlema südata. Ma olen seda asja iga pidi heaste järele mõtelnud ja pian Teile kindlaste tunnistama, et ma Teid sugugi armastada ei wõi ega teie abikaasaks tulla. Aga ma palun, ärge sellepärast minu üle mitte pahandage ega minu awalduse üle kohkuge, waid olge kui julge mees, kes ei ühegi wastumeelse asja üle meelt ära ei heida, waid kes hoolega tööd teeb, kuni tema plaanid täide lähewad. See ei tee midagit wiga, kui mõned katsed kohe täide ei lähe, sest ega inimene Jumal ei ole, kes kohe asjad ette ära teab ja läbi näeb. Ma tänan Teid Teie auuwäärt kirja eest ja soowin Teile mõnes teises kohas paremat õnne!

Muustakul,
3-mal Riiinla-tuu päewal
1887.

Muupakklikult
N. N.

Xiri neiu isale.

Muustatud härra J. Raudsepp!

Sest saadik kui Teie perekonnaga tuttawaks sain on Teie tütar Anna minu meelest nõnda armsaks ja kalliks läinud, et täitsa tarwilise näen olewat, teda omale abikaasaks nõuda. Ehk ma küll rikas ei ole, siiski wõin Teile julgeste awaldada, et ma oma ametist niisugust sissetulekut saan, et ma oma perekonda mureta ja puu-

dujeta wõin toita. Saaksin ma omale tubli perenaise majasse, nagu ma seda Teie tütrest loodan, siis tõuseks minu majapidamine weel palju parema järje peale.

Teie tütar Anna andis minule oma „ja“ sõna selle tingimisega, et ma selleks ka Teie käest piaksin luba küsima. Kui Teil nüüd minu ettewõtte wastu midagit ütlemist ei ole, siis palun Teid nõnda lahke olla ja minule õige pea otsust anda ning meid õnnelikule ühendusele lubada. Ma ootan Teie wastust suure igatsusega.

Tallinnas, Koosimäe
uulitsas nr. 5

9. Jaanuari-kuu päewal 1886.

Auupaiklikult

Jaak Jaakson.

Lubataw wastus.

Auutväärt härra J. Jaakson!

Teie ettewõtte ja soowimise wastu ei ole mull midagit ütlemist. Palju enam rõdemustan ma, et ma omale niisuguse tubli ja auusa wäimehe saan, nagu Teie olete; niisamasugust otsust, Teie ja Teie soowimiste kohta, awaldaab ka minu abi-kaasa. Meie mõlemad soowime Teie ühendusele õnne ja kõige paremat täide minemist. Meie oleme ka Annaga seda asja igapidi läbi rääkinud; tema on oma lubamist tõelikust südamest annud ja teda näikse selle üle täitsa rahul ning rõdemus olewat. Meie kõik soowime Teid eneste

keskes näha ja palume, et pea meile külaliseks tulete, kus meie siis suusõnal kõigist asjust pigemalt räägime. Palju terwisid ja suurt tänu soowib Teile

Tallinnas, Sute uulitsas
nr. 70.

8. Jaani-kuu p. 1886.

wäga auupakklikult

J. Kaudsepp.

Gütlew wastus.

Auustatud härra J. Mõrd!

Teie kirjast, mida 5-mal selle kuu päewal olete kirjutanud, näen mina, et Teil kindel tahtmine on minu tüdart omale abikaasaks wõtta. Teie ütlete ka, et minu tütar Anna Teile juba ennast on lubanud. Minu meelest oli niisugune teatus juba wäga imestamise wäärt, sellepärast küsisin seda asja oma tütre käest järele. Tema seletas minule, et ta Teile ainult nõuu olla annud meie käest luba küsida ja nimelt sellepärast, et tema Teie peale tungimistest ei olewat muidu lahti saanud. Meie oleme seda asja nüüd iga-pidi läbi rääkinud ja ma pian Teile teadustama, et Teie soowimine, minu tütre kohta, mitte täide ei lähe. Ratsuge oma õnne mõne teise juures, kus Teile eht rõõmsamalt wastu tulla! Nõnda olen mina Teile nüüd eneste arwamisi awalदानud ja loodan, et Teie nendest aru saate. Jäege Jumalaga!

16-mal Peina-kuu päewal

1 2.

Auustates

J. Toomasjon.

Veise mehe kiri neiule.

Auustatud neiu R. Pihtlas!

Zuba 8 kuud on mööda läinud, kus surm minu armsa ja kalli abikaasa minu käest ära kiskus ja sell wiisil ka kaks wäetimat last ilma emata jättis. Minu kohus on nendele jälle teist ema muretseada, kes nende eest hoolt kannab ja minule enesele armsaks seltsiliseks oleks, kes minuga rõemu ning kurbtust jagaks. Teid auustatud neiu arwan ma selleks kohase ja soowitawa olevat, kes seda kahju wõiks kautada, mis surm minule tegi. Ole julge, mina püüan Teid igapidi auustada ja armsaks pidada! Minu elujärg on, waranduse poolest, ka niisugune, et Teil elutarwituste puudustega waewlemist ega takistust ei tule. Mõtlege asja hea^{te} järele ja tehke mind õnnelikuks! Ma jäen .e wastust ootama.

Riwi-ojal
5-mal Mikke-kuu päeval
1885,

Auupat[!].kult
Luhan Dja.

Lubataw wastus.

Wäga auuwäärt härra J. Dja!

Oh ma Teie kirja küll õigel ajal kätte sain, füiski wiibis minu wastus pisut pikemale kui wahest Teie soow oli. See wiitamine tuli sellest, et ma seda asja sügawalt ja hoolega tahtsin jä-

rele mõtelda ja siis Teie tähtsa soovivi kohta kindlat otsust anda. Teid tundsin mina juba ennemalt, kui õiget ja auusast meest, aga see küsimine, kas ma sünnin ka Teie weikeste laste kaswatajaks ja kas ma jõuan wõera ema kohut nii noorelt enese peale wõtta, nõudis pikemat järele mõtlemist.

Nüüd olen ma tõsisele otsusele jõudnud, et ma Teie kutsumist täieliku usaldusega kuulda wõtan. Ma tean, et Teie oma endist abikaasat hellaste armastasite ja loodan, et seda ka minuga sünnib, kui ma oma kohust truuwiste täidan. Nõnda on minu otsus Teie auuwäärt kirjalise küsimise kohta, ja ma soowin, et meie nendest asjadest wõiksite suusõnal pikemalt rääkida. Ka minu wanemad saadawad Teile palju terwisid ja paluwad, et Teie tulewal pühäl meile külaliseks tulete.

Sawi-arust
10-mal Mikkle-kuu p.
1885.

Teid auustates
Kadri Bihlakas.

Güitlew wastus.

Auustatud härra P. Kas!

Teie auuwäärt kirja kohta, mida Teie minule paari päewa eest saatsite, pian ma kahjatsedes seda tunnistust andma, mis Teie soowiga mitte kokku ei sünni. Gsiteks arwan ennast mehele minemiseks liig noore olewat ja teiseks tunnen ennast sellets wäga nõrgaks, kes wõeraema kohu-

seid oma peale piab wõtma. Ma soowin, et Teie selleks mõnda muud walitade ja mitte enam minu peale ei looda. Urge pahandage ka minu üle mitte, et oma südame mõtteid nii lihtsalt ja wabalt Teile olen awaldanud.

Riisjal,
5-mal Nihkle kuu p.
1885.

Muustates
Tiiu Truu.

Noomimise kiri prundile.

Armas Liisake!

Sa oled minule oma „Ja“ sõna annud ja minu abikaasaks lubanud tulla ning mina arwastin ennast juba õnnelikkude sekk. Ma ei wõinud uneski arwata, et Sina ka niisuguseid edewaid tegusid oskad walmistada, nagu ma Sinust eila õhtu juhtusin nägema. Ma ei taha seda asja siin nõnda pifalt ega laialt arutama hakata, waid ütlen otsekohese sõnaga: Sinu eila õhtune tegu ei kõlba kuhugi! Teiseks pian ka seda laitma, et Sa tühiste ja netumate riiete moodudega oma teenituid kopikaid asjata ära raiskad. Mõttele ometi pisutgi järele, kui teenijad inimesed, nagu meie mõlemad oleme, oma riiete külge soppisid ja kottisid hakkame seadma, mis meitest siis wiimaks saab! Niisugust raiskamist ja edewuses elamist jõuawad ainult jõuakamad ja rikkad inimesed toime saata, kellel wähest muud ametit ei ole, kui ühest tantsupidust teise rännata ja igal

pidul ennast niisuguste riietega katta ning ehitada. Teenijad, kes selle jarnast edewuist tahawad mändgida, päriwad wiimaks kerjamise ameti ja sandi kapi. Sellepärast, armas Liisake, tahad Sa kui mõistlik ja auus inimene olla, siis jätta niisugused tantjupidud käimata ja moonutatud riided ostmata. Seda palub ja soowib kõigest südamest

Tallinnas,
10-mal Jüri-kuu päewal
1887.

Sinu peigmees
Kaarel Käpp.

Wastus noomimise kirja peale.

Armas Kaarel!

Oh! Sinu noomimise kiri minule küll wäga walus oli lugeda, siiski pian ma Sind selle eest tänama ja tunnistama, et Sinu ütelsed üena õiged on. Nagu tead, olen ma alles kaunis noor inimene, kes sellesarnaste asjade üle midagi ei ole mõtelnud. Kui teised oma riiete külge moonutusi seadsiwad, siis seadsin mina ka; kui teised sõrmuseid sõrme ja kõrwarõngaid kõrwalehest läbi toppisiwad, siis mina ka; ja weel palju muud niisuguseid asju. Ütski ei keelnud ega ei hurjutanud mind, waid kõik teised teenijad ütlesiwad: see on uus mood. — Sest-jaadik aga, kui ma Sinu kirja lugesin ja seda asja sügawalt järele mõtlesin, on sopilised ja moonutatud riided minu meelest koguni hal-

waks läinud; ka kõrwa-rõngad wõtfin ma kõr-
wast ja sõrmuksed sõrmest ära. Edaspidi tahan
ma ainult liht riided kanda ja teenitud kopikaid
hoolega kofku hoida. Lõpetks tänan Sind weel
kord Sinu mõnusa noomimise kirja eest ja tõutan,
et ma edespidi mõistlikumalt tahan elada. Palju
terwiseid soowib Sulle

Tallinnas,
12 Jüri-kuu päewal
1887.

Sinu
Liisa Lillak.

Noomimise kiri peigmehele.

Armas J. Martinson!

Kui ma ennast Sinule pruubiks lubasin, siis
tõutasid mitmel korral, et Sa wiina- ning Baieri
joomisest ennast eemale tahad hoida, aga kus on
nüüd Sinu lubamised ja tõutamised. Juba paar
korda olen ma Sind ise oma filmaga näinud,
kui Sa wiina- ja õlle-kihwtist nii hulluks olid
läinud, et juba jalgade peal wäärusid ja inetu-
maid sõnu rääkisid. Need nähtused torkasid mi-
nule just kui nuad südamesse ja ma hakkasin juba
kahjatsema, et ma niisugusele mehele ehk weel
õigem, mehe nime kandjale oma „Ja“ sõna
olin annud. Mida rohkem mina selle üle jä-
rele mõtlesin, seda suuremaks kasvamis minu põlg-
dus joodikute wastu. Seesama asi sundis mind
täna sulge kätte wõtma ja Sulle Sinu lubamist
meelde tuletama. Nüüd tead selgeste, et ma

joodikuid ei falli ja wõid ka juba aimata, mis-
sugust otsust ma siis awaldan, kui Sa paha
joomise haigust ma ha ei jäta. Palun andeks,
et ma niisugusel karmil toonil Sulle olen kirju-
tanud. Usja seisukord oli nii hirmus, et ma selle
üle oma armamisi ei wõinud awaldamata jätta.
Kurja waenlase wastu wõitlemiseks soowin Sulle
head tahtmist ning jõudu!

Lohu mõisas,
6. Paastu-kuu päewal
1886.

Sinu
Anna Tomberg.

Wastus eespoolse kirja peale.

Armas pruudikene!

Sinu kiri oli mulle väga walus lugeda. Sinu
ütelused kõlasid minu kõrwu just kui wägewa
kohtumõistja sõnad ja mina wärisesin neid kuul-
des. Minul ei ole enese wabandamiseks ainust
sõnakestki ütelda, sest ma olen täieste süidlane ja
kahjatsen oma paha tegu kõigest südamest. Paha
meel, enese joomise haiguse üle, tõusis juba nõnda
suureks, et ma järele hakkasin uurima, kudas ja
kelle kihutusel ma seda kahjuliku ametit hakkasin
õppima. Minul ei maitsenud enam söök ega
tarwituse jook, nõnda wägewaste mõjus Sinu
kiri minu kohta. Tänahest päewast saadik tahan
ma uue jõuga peale hakata, kahjuliku wiina
ja õlut põlgama ja nendest enmast eemale hoidma.
Sull oli õigus nõnda kirjutada ja ma tänan

Sind jelle eest. Ma loodan, et Sa edespidi
minust niisugust inetumat pilti enam ei näe.
Seda lubab Sind armastaja

Siinakul,

15. Paasiku-kuu päeval
1886.

Jaan Martinson.

Uue aasta õnnesoow pruudile.

Armas ja kallis Miinake!

Mitte paljalt väljaspidise kombe pärast, nagu
nüidjed inimesed suuremalt osalt ikka teewad,
waid täieste oma südame parema tahtmise järele
wõtan ma täna sulle kätte ja soowin Sulle uueks
aastaks kõige paremat õnne. Ka mina olen
wäga rõemus ja teretan seda aastat iseäralise
rõemuga. Weel ialgi pole ma aasta algupäewa
peale nõnda tähtsalt mõtelnud kui nüüd. Ja
mitspärast ei piaks ta ka tähtjas olema, sest
juba 4-ja nädala pärast jõuab see päew kätte,
mill meie ühendatud elus elama hakkame.

Kui ma selle päewa peale mõtlen, siis käib
üks iseäraline taewalik tundmine mu südamest
läbi ja palawad õhtamised tõusewad ülesse poole,
mis minu armsale pruudile õnne ja õnnistust
paluwad. Kõigekõrgem aidaku, et meie kaua
aega teine teisega õnnelikus elus wõikfime elada!
— Ela nüüd heaste, kallis ja armas Miinake,
ja wõta uut aastat rõemsa meelega wasta! Ka
oma wanematele soowi minu nimel head

õnne ja ütle, et ma neid südamest terwitan.
Seda soowib

Koibu talus,
28. Sõulu-kuu päewal
1857.

armastusega Sinu

Hans Kaasik.

Kõsjakiri neiule.

Nuutwäärt neiu M. Lind!

Sestsaadik on juba pool aastat mööda läinud, kui meie teine teisega tuttawaks saime. Sest ajast kuni seiamani olen Teid hoollega tähele pannud ja olen näinud, et Teie hoolas töetegija ning igapidi mõistlik neiu olete, kelle sarnaseid nüüdsel ajal väga wähe leitakse. Et Teie ka mind tunnete, siis ei hakka ma siin pikka kirja kirjutama ega suuri seletusi tegema, waid awaldan oma õiglasi ja tõeliski mõtteid lühidelt. Ma pakun Teile oma kätt ja südant ja palun otsust teha, kas Teie wõite mind wastu wõtta ja mind selle asja poolest õnnelikuks teha ehk ei.

Teie arwamise abits wõin ma ka seda teatada, et minu teenistus meile küllalt igapäewast leiba annab ja et see edaspidi weel suuremaks kaswab. Kälja ning puuduse kartust meil ei saa olema. Sellega olen nüüd ma oma soowimist ning teadustust Teile awaldanud ja palun, et Teie oma arwamist mulle tahaks teada anda.

Õõe-arul,
26. Talwe-kuu p.
1855.

Seda palub väga auupakklikult
Madis Tamm.

Qubataw wastus.

Auustatud peiu M. Tamm!

Teie armastuse awalduš, mida oma auu-
wäärt kirjaga minule tunnistate, on mind wäga
rõemustanud. Ka Teie olete mulle, sellest ajast
saadik, kui Teiega tuttawaks sain, wäga kallid
olnud ja ma ei ole kellegi mu peale niisuguse
rahuliku meelega mõtelnud, kui just Teie peale.
Sellepärast ütlen ma otsekohe ja lihtsalt, et ma
Teie pakkumise rõemuga wastu wõtan ja Teid
kõige palawama armastusega tahan armastada.
Peale selle tahan püüda, et ma Teile igapidi
truu, hoolas ja wike naine wõin olla, milleta
abielu muidu koguni wilets oleks.

Kui Teie lähemal ajal meile tulete, küll ma
siis suusõnaga Teile awaldan, kui rõemsaks ja
õnneliseks Teie kiri mind on teinud. Seniks
soowin Teile palju palawaid terwisid.

Rangrul.
28-mal Talwe-kuu p,
1885.

Suure tänuga
Marie Lind.

Giütlew wastus.

Auustatud peiu J. Pool!

Mina sain Teie armastuse awaldaja kirja
kätte ja lugesin ta läbi. Teie soowite, et ma
Teile lihtsalt ja otsekohe oma arwamise wõin

awaldada. Ma tahan siis seda ka teha ja Teid mitte kaua ootama jätta. Ma tänan Teie armastuse awalbuse eest minu wastu, aga ma pian kahjatsedes tunnistama, et ma Teile mitte abi-kaasaks ei wõi tulla. Mikspärast see nõnda piab minema, seda soowin see kord oma teada jätta.

Nawikjaares,
4-mal Jõulu-kuu p.
1885.

Auustates

Liisa Sunapuu.

Lahkumise kiri peigmehele.

Härra J. Tammele, Tapikus.

Juba paar korda olen ma Teile meele tuletanud, et ma joomist ja kõiki niisuguseid paha tegusid wihtan, mis kellegi auusa inimesele rõemu ei tee, aga sellest ei ole midagit kasu olnud. Teie ei ole põrmugi oma lubamisi täitnud, mida minu wastu tõutasite. Mull oleks õigus, Teid petiseks ja walfiks inimeseks nimetada, aga seda jätan ma tegemata ja kannatan waikselt selle hoobi ära, mis Teie meelitused ja tõutused minu südamesse löiwad. Inimest, kes niisugusel auutumal kombel elab ja inetumaid tegusid teeb, ei wõi keegi auus ja mõistlik inimene armastada. Nõnda ei wõi ka mina Teid enam armastada, waid pian Teitest lahkuma. Mull on suur häbi selle üle, et ma nii kergelt Teie

tõutusi ja meelitusi uskušin. Seega jätan Teid
Sumalaga.

Männil,
26-mal Talve-kuu päeval
1887.

Leena Lill.

Lahtumise kiri pruudile.

Reiule J. Lillak.

Tembutusid ja Teie mitmesuguseid halwu tegu-
sid nähes, mis naesterahwa auu külge puutub
ja mis minu südamt raskete haavas, tuletasin
ma Teile mitmel korral meelde, et see kuhugile
ei kõlba. Aga kõigest sellest tähele panemata ja
oma auust hoolimata, olete Teie minu kõige va-
rematest soovimistest mööda läinud ja auutumast
elu edasi elanud. Kui väga ma Teid armas-
tasin ja kallits pidasin, siiski on nüüd täitsa
wõimatuks saanud, edespidi Teid omaks pruudiks
nimetada. Meie piame teine teisest lahuma.
Minu kahjatus on suur, aga jenna ei wõi
midagit parata.

26-mal Mikke-kuu päeval
1885.

Jaakob Mäeots.

Noore mehe kiri oma noorikule.

Südamest armas abikaasa!

Juba mitu nädalat on sellest saadik mööda
läinud, kui ma ameti talituste pärast kodust pidin

ära tulema ja Sind üksi jätma. Mull on suur mure Sinu pärast, aga ma ei wõi sinna midagi parata, et ma nii kaugel olen. Kolm nädalat lähneb ära, enne kui oma talitusega joonde saan. Seda aega katsun weel ära kannatada. Siis tulen koju, wõtan Sind armsaste kaenlasse ja Sa leiad mind jälle just kui teist korda. Kui Sa minu kirja kätte saad, siis kirjuta kohe wastust ja teadusta mulle, kas minu ära olemise ajal ka midagi tähtjat on sündinud. Palju terwiseid soowib Sulle

Wõru linnas,
14-mal Talme-kuu p.
1887,

Sinu kõige kallim
Kustaw Lang.

Mooriku kiri oma mehele.

Armas ja kallis abikaas!

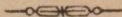
Sinu kirja sain ma eila õhtu kätte ja tundsin sellest suurt rõemu ning head meelt. Ehk minul nüüd aeg küll igawam on, kui Sinu kodu olemise ajal, siiski ära ole minu pärast mures. Inimene piab ju õppima ka ometi kannatama, sest kõik päewad ei wõi mitte rõemupäewad olla. Mull ei ole selfilistest ka mitte just wäga suurt puudust. Tööpäewadel on hoolas töötegemine minule igawuse ära saatjaks ja pühapäewadel luen laenu-kogust toodud raamatuid. Mind kutsuti paar korda ka naabrite juurde pidule, aga

Jeda kutsjet ei wõtnud ma mitte kuulda, sest nii-
sugused lustipidud, kus ööd läbi ülewal ollakse,
tansitakse ja õlut ning wiina juuakse, on minu
meelest wäga kahjulikud. Nad wõitwad ennemalt
õnnetust sünnitada, kui õnne. Sinu äraolemise
ajal ei ole kodus midagit iseäralist asja sündinud,
kõik on alles wana wiisi. Weel kord ütlen ma,
ära ole minu pärast sugugi mures ja ära waewa
ennast sõhårduste mõtetega asjata. Mina tahan
ennast niisuguseks tubliks inimeseks harjutada, kes
igale raskusele julgeste wõib wastu astuda. Meie
sugused inimesed ei wõi ju mitte pupekeste sar-
nased olla, kes iga wastumeelse ehk raskema asja
juures ära nõrkewad ehk minestujesse langewad.
Palju terwiseid ja head õnne Sinu toimetustele
soowib kõige soojemast südamest Sind armastaja

Wigalas,
26-mal Talwe-kuu päewal
1887.

abikaasa

Wiiu Lang.

Armastuse awaldajad salmikud.

Annale.

1. Oh Anna, mu ingel, ma armastan Sind,
Ja Sulle just kindlaste tujukub mu rind!
Oh Anna, mu ingel, nüüd ütle mull Sa,
Kas armas Su meelest siin olen ka ma!
2. Kus ial ma olen, kus ial ma läen,
Oh Anna, mu ingel, Su nägu ma näen,
Ka unes, kui hingam ma woodi sees maas,
Oh Anna, mu ingel, Sa seisad mu ees.
3. Ja waatad mu peale, mull kurwaks lääb meel,
Et omaks ei ole Sa saanud mull weel;
Seepärast nüüd kuule, kui palun ma Sind:
Oh Anna, mu ingel, oh armasta mind!

Maiete.

1. Oh teaksid Sa, kallim lind,
Et armastan Sind mina,
Siis tõuseks tõeste minu hind —
Ma peaseks rõemu linna!
2. Sest Maiete, oh marjute,
Mu palmed lahkest' kuule
Ja tõtta, õitsew dieke,
Mull jelsiliseks tule!

Marile.

1. Oh Marife, kui ilus
Ja armas oled Sa,
Su armastuse wilus
Wõin üksnes hingada!
  2. Su sinilille filmis
On lahtus alati,
Sa elufombes, wiijis
Kui waike tuwike.
  3. Oh Marife, kui mõtlen,
Kui fena oled Sa,
Siis südamele ütlen,
Et Sa mu armute! —
-

Uhtele neiule.

1. Sa armad, et see ükfi
Wõib rahus elada,
Kell palju rikkust, wara
On aitas alati.
  2. Et ma ei ole rikas,
Seepärast põlgad mind
Ja tõsist armu mitte
Ei tunne Sinu rind.
  3. Oh kuule, uhke neiule,
Mis ütlen sinule:
Kõik Sinu rikkus wara
On ilmas tühine!
  4. Ma ennem poisimees olen,
Ei uhkust jalli ma,
Ma armastan üht südant,
Kes truu ja õiglane.
-

Küsimine.

1. Miks wõtsid Sa mind kurbasta,
Mu elaw, hella inglise?
Mis süüdi olen teinud ma.
Et põlgasid mind naeruga?

2. Su pettus, wale armastus,
Su heitlik meel, Su kawalus,
Need tahawad mind armuta
Ju noorelt hauda lükata. —

Lõutlus.

Ra lauluga ma hüian Sinul,
Et armas mulle oled Sa
Ja kuni ilmas elu minul
Ei ial Sind ma unusta. —

Kõige armsamale.

Küll mitme saja hulga seast
Mu film sind warsti leiab
Ja ütlemata armuga
Su poole üksnes hoiab. —

Jumalaga jätmiseks.

Jäe Jumalaga Juuli süis,
Mu kõige parem paradüis,
Mu kaunim, kallim lusti-linn,
Kus kuldses mõttes mängisin!

Kus on mu kaaja?

Teate, sõbrad, kus mu kaaja,
Ütelge süis mulle ka!
Ohtades ju otsin kaua
Teda teiste hulgast ma!

Kas ma wõiu?

1. Oh armuke, Sa ilus,
Kui õitsew lille õis
Ka ma find päewa wilus
Ka omal noppi wõis?
  2. Ma wiiks Sind, kui saan mahti
Mu koju kaswama,
Seal lööd siis ilu lahti
Sa kulla karwaga. —
-

Ma trööstin find.

Ma trööstin Sind mu neiuke,
Koit paistma saab Su palgele,
Sest taewa Taadil targad wäed,
Silm looda, ehk weel peidu näed!

Mis Marist saab.

Marist saab mull marjatooja
Marjatooja, karjas käija,
Metjast meesika wedaja
Arult härgade ajaja.
Mari tõi marjad muulta maalta,
Jõhwitad üle jõgede;
Kurg aga jäi siis kuulamaie,
Wana wares wahtimaie,
Arakas aru pidama.

Laiisale Liisule.

Liisuke, lipsukene,
Silma nähes näpsukene,
Kõrwa kuuldes kõpsukene,
Warjus wana tussukene.
Liisu kuulis pilli heale,
Siis ta wälja walgatele,
Poiisi kõrwa kõpsatele.
Liisu kuulis koodi heale,
Siis ta lattu langeneksi,
Kõlka põhku põgeneksi. —

Kaebtus.

Peiukene, miks küll minu nõrka jõudu,
Wähendada wõtšid oma walega? !
Ei ma leia elule nüüd enam nõudu,
Warakult mind hauda saadab minema!
Elu-rõem, miks oled ja nii weiksel hinnal,
Tunnud armastuse wäärtust, kalliusi!
Miks ei aima sina truu ja auusa rinnal
Armastusest löödud haawa walusust? !

Nagu lillele.

Ea oled nagu lillele,
Nii kaunis, kallite
Kui silman sind, siis südames
Mull õõgab õnnistus:
Ma tahaksin käed lauta
Su üle palwela,
Et taewas wõtaks kaitsejeda
Sind, kallid, armuga.

Armasta!

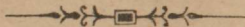
(Kui üksi metsas laulan ma.)

1. Oh armasta sa, funi wõid,
Oh armasta sa, funi saad;
Pia tuleb aeg, pia tuleb ta,
Kus nuttes hauda langed sa!

2. Sest armu jädet süüta sa
Ja awalda sel auuga.
Kes sinu wastu soojalt teeb
Ja armu-taimel aset teeb!

3. Ka püia õigust ihtada,
Kõik pattu, paha wihtada,
Et armastus käiks auu sees
Ja kurjus sulaks tõe ees!

4. Oh armasta sa, funi wõid
Oh armasta sa, funi saad;
Pia tuleb aeg, pia tuleb ta,
Kus nuttes hauda langed sa!

Soovitavad raamatud.

1. **Gestlaste laulik.** Selles raamatus on juur hulk kõige paremaid laulusid, mida kuulsad laulikud on luuletanud. Peale nende on veel ringmängi laulud, mida pidudel ja muudel lõbu-õhtudel võib mängida. Odav raamat. Hind 20 kop.

2. **Koofide tegemise õpetus.** Perenaistele ja söökide valmistajatele väga tarvilik ja soovitatav raamat. Tema sees on 70 õpetust, kuidas viisi ja misfugusest materiaalist kõikiuguseid koofid ja magusaid saijakefi tuleb teha. Hind 1 ... p

3. **Täisku laulud.** Selles raamatus on 69 ilust laulu. Mõned nendest on uued, mõned vanad, aga kõik on väga soovitatavad. Hind 5 kop.

4. **Eõa laulik.** Selles raamatus on mõnused jalmikud, mis pajatawad: kodust ajumist, sõas võitlustest, nirelt nendest, mis Veneriigi ja tema waendlaste wahel on ette tulnud; koju tulekust ja mitmeit muust asjast. Hind 15 kop.

Hind 10 kop.